

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci

žalobkyně: L. P., narozena ...
bytem K. 75, S.

proti
žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí
se sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 9. 2017, č. j. MPSV-2017/184304-918, ve věci příspěvku na péči,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 9. 2017, č. j. MPSV-2017/184304-918, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náklady řízení ve výši 600 Kč, a to do deseti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Rozhodnutím žalovaného ze dne 8. 9. 2017, č. j. MPSV-2017/184304-918, bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce ČR - krajské pobočky v Hradci Králové ze dne 25. 5. 2017, č. j. 47043/2017/HKR (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“), kterým žalobkyni nebyl přiznán příspěvek na péči

z důvodu nesplnění podmínek ustanovení § 8 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSS“).

II. Obsah žaloby

2. Rozhodnutí žalovaného napadla žalobkyně včas podanou žalobou, v níž namítala nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů rozhodnutí a nedostatečně zjištěný skutkový stav, který nemá oporu ve spise.
3. Především namítala nesprávné posouzení svého zdravotního stavu v řízení před správními orgány. Uvedla s odkazem na současně předložené lékařské zprávy odborných lékařů a obsah záznamu o sociálním šetření, že nezvládá minimálně 6 základních životních potřeb, a to mobilitu, stravování, oblékání a obouvání, tělesnou hygienu, osobní aktivity a péči o domácnost.
4. K základní životní potřebě „mobility“ žalobkyně uvedla, že ze zprávy Chirurgické kliniky FN Hradec Králové ze dne 1. 6. 2017 a zprávy o ambulantním vyšetření Kliniky onkologie a radioterapie FN Hradec Králové ze dne 27. 6. 2017 vyplývá, že „nemůže ujít delší vzdálenost, z důvodu pokročilého nádorového onemocnění není schopna cesty veřejným dopravním prostředkem pro celkovou únavu a obtíže“. Ze zprávy posledně jmenovaného pracoviště ze dne 18. 7. 2017 vyplývá, že „je vzhledem k inkontinenci psychosociálně limitovaná a nemůže ujít delší vzdálenost“. V lékařské zprávě internisty MUDr. S., Třebechovice pod Orebem, ze dne 14. 8. 2017, se uvádí, že „při chůzi opakovaně kolabovala“. V písemném záznamu ze sociálního šetření ze dne 15. 3. 2017 je k uvedené životní potřebě uvedeno, že žalobkyni „chůze vyčerpává a ujde jen krátkou vzdálenost v rámci bytu“. Žalobkyně tak má za to, že „nezvládá pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu“. Není tedy schopna ve smyslu § 8 odst. 2 ZSS ve spojení s písm. a) Přílohy č. 1 k vyhlášce č. 505/2006 Sb. zvládat základní životní potřebu mobility.
5. K základní životní potřebě „stravování“ žalobkyně uvedla, že v záznamu ze sociálního šetření se uvádí: „Je většinou tak unavená, že musí i studenou stravu nachystat syn.“ Z uvedeného je dle ní zřejmé, že není schopna „rozdělit stravu na menší kousky a naservírovat ji“ a že tedy není ve smyslu § 8 odst. 2 ZSS ve spojení s písm. d) Přílohy č. 1 k vyhl. č. 505/2006 Sb. schopna zvládat základní životní potřebu stravování.
6. K základní životní potřebě „oblékání a obouvání“ žalobkyně uvedla, že v záznamu ze sociálního šetření se uvádí: „Většinou je v noční košili a oblékne si ji. Pokud jde k lékaři, tak potřebuje s oblékáním pomoc.“ Žalobkyně namítá, že schopnost obléknout si noční košili, v níž se nachází pouze doma, nesvědčí o její schopnosti „oblékat se a obouvat se, resp. svlékat se a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem“, jak je požadováno pod písm. e) Přílohy č. 1 k vyhl. č. 505/2006 Sb. Má za to, že není schopna ve smyslu § 8 odst. 2 ZSS ve spojení s písm. e) Přílohy č. 1 cit. vyhl. zvládat základní životní potřebu oblékání a obouvání.
7. K základní životní potřebě „tělesná hygiena“ žalobkyně uvedla, že v záznamu ze sociálního šetření se uvádí: „Opláchne si ruce, ošetří chrup a učeše se. Ručníkem se otře sama. Syn jí pomáhá do a z vany, pomáhá jí s mytím včetně vlasů, stříhá jí nehty na nohách.“ Žalobkyně se domnívá, že nutná pomoc s mytím ve vaně, tedy „mytím jednotlivých částí těla a tedy prováděním celkové hygieny“ u ní vylučuje ve smyslu § 8

odst. 2 ZSS ve spojení s písm. f) Přílohy č. 1 cit. vyhl. schopnost zvládat základní životní potřebu tělesné hygieny.

8. K základní životní potřebě „osobní aktivity“ žalobkyně uvedla, že v záznamu ze sociálního šetření se uvádí: „Kontakty je schopna navazovat. Je omezena svou nemocí, většinou leží v posteli. V televizi sleduje zprávy a čte si časopisy.“ Žalobkyně je přesvědčena, že s ohledem na její onemocnění (onkologické) a s tím související dlouhodobou pracovní neschopnost není schopna „samostatně vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí, např. vzdělávání, zaměstnání, volnočasové aktivity a vyřizování svých záležitostí“, a není tedy schopna ve smyslu § 8 odst. 2 ZSS ve spojení s písm. i) Přílohy č. 1 cit. vyhl. zvládat základní životní potřebu osobní aktivity.
9. Jediná základní životní potřeba „péče o domácnost“ ve smyslu § 8 odst. 2 ZSS ve spojení s písm. j) Přílohy č. 1 cit. vyhl. jí byla uznána jako nezvládaná.
10. Žalobkyně se domnívá, že z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat minimálně 6 výše uvedených základních životních potřeb, a nachází se tak tak ve smyslu § 8 odst. 2 ZSS ve II. stupni – středně těžké závislosti na pomoci jiné fyzické osoby, a má z tohoto důvodu nárok na příspěvek na péči dle § 11 odst. 2 písm. b) ZSS.
11. Žalobkyně dále namítá, že ač výše uvedenou argumentaci uvedla již v rámci odvolání, Posudková komise MPSV, ani žalovaný v napadeném rozhodnutí se jejími námitkami nezabývali. Odkázala v tomto směru na judikaturu Nejvyššího správního soudu, konkrétně na rozsudek ze dne 6. 1. 2010, č. j. 3 Ads 100/2009, či ze dne 3. 2. 2010, č. j. 3 Ads 77/2009 nebo ze dne 18. 3. 2010, č. j. 6 Ads 143/2009, (kritérium správnosti posudku PK MPSV z hlediska úplnosti a přesvědčivosti). K žalobě doložila aktuální lékařské zprávy citované v žalobě.
12. Závěrem shrnula, že napadené rozhodnutí stejně jako prvoinstanční rozhodnutí je nezákonné, ale i nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Navrhla, aby soud napadené rozhodnutí, jakož i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a zavázal žalovaného povinnostmi nahradit jí náklady řízení.

III. Vyjádření žalovaného

13. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě zopakoval předmět řízení, a uvedl, že v odvolacím řízení hodnotila zdravotní stav žalobkyně posudková komise MPSV (dále také jen „PK MPSV“ nebo „PK“) ve složení posudkového lékaře a odborného lékaře z oboru klinické onkologie. Při vypracování posudku PK MPSV vycházela z posudkového spisu OSSZ, zdravotní dokumentace žalobkyně a předložených lékařských nálezů. Za nezvládanou uznala základní životní potřebu j) péče o domácnost se závěrem, že žalobkyně není osobou závislou na péči jiné fyzické osoby.
14. Žalovaný shrnul, že PK zhodnotila, že žalobkyně je po laparoskopickém odstranění konečníku s napojením na tlusté střevo s následnou chemoterapií po nálezů zhoubného nádoru tlustého střeva bez metastáz. Rovněž hodnotila interní nález uvádějící přítomnost závrativých stavů při hypotenzi. Ostatní doložená zdravotní postižení považovala za méně posudkově významná se závěrem, že onkologické onemocnění je stabilizované, nedokládá těžké omezení smyslových ani pohybových schopností žalobkyně. Doložena je pouze nutnost stabilní péče o stravovací režim a dodržování

životosprávy. PK se vyjádřila i k dalším životním potřebám, jejichž nezvládání žalobkyně obecně namítala, když konkrétně uvedla jen potřebu stravování. Zvládání ostatních životních potřeb hodnotila PK souhrnně vzhledem k tomu, že žalobkyně nemá těžké postižení hybnosti, postižení zraku či sluchu a její stav je přiměřený věku.

15. K žalobní námitce nezvládání některých úkonů pro únavu a vyčerpání žalovaný uvedl, že není v příčinné souvislosti s funkčním postižením žalobkyně s ohledem na závěr posudku, že lékařské nálezy dokládají pouze nutnost stabilní péče o stravovací návyky. Občasná pomoc či preventivní dohled není důvodem pro nezvládnutí základní životní potřeby. U proměnlivých stavů (závratě) se hodnotí jejich vliv na zvládání základních životních potřeb, pokud ve zdravotním stavu převažují nad stavy bez závratí.
16. Navrhl, aby soud žalobu v plném rozsahu zamítl. Souhlasil s rozhodnutím věci bez nařízení jednání.

IV. Replika žalobkyně

17. V replice na vyjádření žalovaného žalobkyně uvedla, že není pravdou, že by v odvolání namítala konkrétně jen nezvládání životní potřeby stravování. Žalovaný totiž zcela pomíjí její konkrétní argumentaci k jednotlivým životním potřebám v jejím doplnění odvolání ze dne 14. 7. 2017 (které současně přiložila). Ač uvedené doplnění odvolání měla jak posudková komise MPSV, tak i žalovaný k dispozici (viz údaj na straně 4 napadeného rozhodnutí), uvedenými námitkami a konkrétní argumentací žalobkyně se ani jeden z nich nezabýval.
18. Za nepravdivé označila tvrzení žalovaného o tom, že „žalobkyně nově namítá nezvládání některých úkonů pro únavu...“ Uvedenou argumentaci vznesla již v odvolacím řízení (doplnění odvolání). Ze záznamu o výsledku sociálního šetření a z lékařských zpráv jí předložených jednoznačně vyplývá, že „únava“ zmiňovaná správním orgánem, je symptomem jejího onemocnění a že uvedené obtíže jsou jednoznačně v příčinné souvislosti s jejím funkčním postižením. Žalobkyně proto setrvává na svém stanovisku, že napadené rozhodnutí stejně jako prvoinstanční rozhodnutí je nezákonné a nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
19. Pro dokreslení jejích trvajících obtíží, pro něž se domnívá, že se nachází ve II. stupni závislosti, přiložila posudek o invaliditě ze dne 5. 12. 2017, vypracovaný lékařem OSSZ pro účely řízení o invalidní důchod, dle jehož závěru je invalidní pro invaliditu třetího stupně. Dále doložila lékařskou zprávu Chirurgické kliniky FN HK ze dne 16. 11. 2017 a lékařskou zprávu Kliniky onkologie a radioterapie FN HK ze dne 18. 1. 2018, z nichž vyplývá, že trpí rovněž polyneuropatií dolních končetin a nemůže ujít ani delší vzdálenost, jakož i to, že jí je předepisována sanitka z důvodu pokročilého nádorového onemocnění, pro které není schopna cesty veřejným dopravním prostředkem. Je proto přesvědčena o tom, že z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat minimálně 6 základních životních potřeb, a to mobilitu, stravování, oblékání a obouvání, tělesnou hygienu, osobní aktivity a péči o domácnost. Setrvala na žalobním petitu a přiznání nákladů řízení s odkazem na ust. § 151 odst. 3 o. s. ř. ve spojení s ust. § 64 s. ř. s. a vyhlášku č. 254/2015 Sb., za dva úkony po 300 Kč (podání žaloby a repliky) a dvakrát poštovné za uvedená podání.

V. Skutková zjištění a posouzení věci krajským soudem

20. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Věc projednal a rozhodl bez nařízení jednání při splnění podmínek dle § 51 odst. 1 s. ř. s., když žalobkyně s tímto postupem krajského soudu výslovně souhlasila a žalovaný na výzvu krajského soudu nevyjádřil nesouhlas s takovým postupem.
21. V přezkumném řízení soud vycházel z obsahu předložených správních spisů prvoinstančního a odvolacího správního orgánu a ověřil z nich následující rozhodné skutečnosti:
22. Řízení ve věci příspěvku na péči bylo zahájeno podáním žádosti o příspěvek na péči dne 26. 1. 2017.

23. Úřad práce provedl dne 15. 3. 2017 sociální šetření v místě bydliště žalobkyně (v souladu s § 25 odst. 1 ZSS), které je jedním z podkladů pro posouzení stupně závislosti lékařem posudkové služby okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen „LPS OSSZ“). Podle písemného záznamu o sociálním šetření byla zjištěna neschopnost žalobkyně zvládat úkony základní životní potřeby v oblasti: j) péče o domácnost.
24. V posudku LPS OSSZ Jičín ze dne 24. 4. 2017 je uvedeno, že při posouzení zdravotního stavu žalobkyně vycházel lékař OSSZ ze zdravotnické dokumentace ošetřujícího lékaře ze dne 10. 1. 2017, dalších odborných lékařských nálezů (Chirurgická klinika FN HK, závěrečná zpráva ze dne 21. 3. 2016, 26. 4. 2016, 4. 11. 2016 a 5. 12. 2016, Klinika onkologie a radioterapie FN HK ze dne 4. 8. 2016, 14. 11. 2016 a 9. 1. 2017) a sociálního šetření ze dne 15. 3. 2017. Dle posudkového závěru potřebovala žalobkyně z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pomoc při jedné základní životní potřebě: j) péče o domácnost.
25. Úřad práce na podkladě výše uvedeného posouzení vydal dne 22. 5. 2017 rozhodnutí, č.j. 47043/2017/HKR, kterým žalobkyni nepřiznal příspěvek na péči.
26. Odvolací orgán (žalovaný) žalobou napadeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí úřadu práce. V odůvodnění odkázal na posudek PK MPSV s pracovištěm v Hradci Králové ze dne 28. 8. 2017, který byl k žádosti žalovaného vypracován pro účely odvolacího řízení. Podle závěru citovaného posudku žalobkyně není osobou starší 18 let věku, která se podle § 8 odst. 2 ZSS považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyžaduje každodenní jiné fyzické osoby, není však neschopna zvládat aspoň tři nebo čtyři základní životní potřeby. Dle PK nebyla žalobkyně schopna zvládat jednu základní životní potřebu: j) péči o domácnost. Tento zdravotní stav byl i ke dni 26. 1. 2017.
27. PK MPSV při svém posouzení vycházela z posudkového spisu OSSZ Hradec Králové, ze spisu odvolacího orgánu, ze zdravotní dokumentace ošetřujícího praktického lékaře a odborných lékařských nálezů v nich založených a aktuálních lékařských nálezů, které žalobkyně posudkové komisi sama zaslala (doložených i k žalobě). PK uvedla, že pro účely odvolacího řízení provedla nové posouzení zdravotního stavu žalobkyně k datu svého jednání, protože žalobkyně v průběhu odvolacího řízení namítla změnu zdravotního stavu, která nastala po vydání rozhodnutí. PK zrekapitulovala diagnostický souhrn onemocnění žalobkyně jako stav po laparoskopickém odstranění konečníku s napojením na tlusté střevo (9. 3. 2016) pro zhoubný nádor s následnou chemoterapií, autoimunitní hypertyreózu (2012) bez léčby, žlučnickové kameny v anamnéze, cysty vaječníku v anamnéze.
28. V posudkovém zhodnocení PK uvedla, že jí byl dne 20. 7. 2017 doručen dopis žalobkyně, v němž se vyjadřuje k nepřiznání příspěvku na péči a k nezvládaným životním potřebám. PK současně popsala žalobkyni nově doložené lékařské nálezy (viz strana 6 posudku). Ač je zřejmé, že PK disponovala výše citovaným podáním žalobkyně o nezvládání i dalších životních potřeb, vyjádřila se jen ke sporované životní potřebě stravování (uplatněné v rámci prvotního odvolání) se závěrem, že ji žalobkyně zvládá s odůvodněním, že neschopnost stravování je uznána u osob, které mají anatomickou nebo funkční ztrátu obou horních končetin či osob těžce mentálně postižených. Pokud je osoba schopna si vybrat ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj si nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst a napít se obvyklým způsobem včetně dodržení

stanoveného dietního režimu, tak se základní životní potřeba hodnotí jako zvládaná.

29. PK konstatovala, že onkologické onemocnění je stabilizované, nedokládá těžké omezení smyslových ani pohybových schopností žalobkyně. Doložena je pouze nutnost stabilní péče o stravovací režim a dodržování životosprávy. U žalobkyně nedošlo k posudkově významnému zhoršení zdravotního stavu. PK závěrem uvedla, že při zjištěném zdravotním stavu není z posudkově medicínského hlediska důvod hodnotit zbývající základní životní potřeby jako nezvládané, protože žalobkyně nemá těžké postižení hybnosti končetin ve smyslu jejich ochrnutí ani těžké omezení rozsahu hybnosti nosných kloubů, nejedná se o funkční ztrátu dolních končetin, závažné postižení zraku či sluchu a její psychický stav je přiměřený věku.
30. Krajský soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu, ve svém rozhodnutí vyšel ze skutkového a právního stavu takto zjištěného (§ 77 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní - s. ř. s.) a dospěl k závěru, že **žaloba je důvodná**.
31. Základní pravidla pro přiznání příspěvku na péči pro daný případ jsou obsažena v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v rozhodném znění.
32. Podle § 7 odst. 1 a 2 ZSS se příspěvek na péči poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob.
33. Nárok na příspěvek má osoba uvedená v § 4 odst. 1, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8, pokud jí tuto pomoc poskytuje osoba blízká nebo asistent sociální péče uvedený v § 83 nebo poskytovatel sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb podle § 85 odst. 1 nebo dětský domov, anebo speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu.
34. Podle § 8 odst. 2 ZSS se osoba starší 18 let věku považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve
 - a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby,
 - b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb,
 - c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb,
 - d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb, a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.
35. Podle § 9 odst. 1 ZSS se při posuzování stupně závislosti hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby: a) mobilita, b) orientace, c) komunikace, d) stravování, e) oblékání a obouvání, f) tělesná hygiena, g) výkon fyziologické potřeby, h) péče o zdraví, i) osobní aktivity, j) péče o domácnost. Bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení dle odst. 6 tohoto ustanovení stanoví

prováděcí právní předpis, a tím je vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, v platném znění.

36. Podle ust. § 1 odst. 4 cit. vyhlášky za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje rovněž stav, kdy režim nařízený odborným lékařem poskytujícím specializované zdravotnické služby neumožňuje provádění základní životní potřeby v přijatelném standardu.
37. Podle § 2 odst. 1 cit. vyhlášky se při hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby posuzuje, zda z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností dostatečný k pravidelnému zvládání základní životní potřeby a zda je fyzická osoba schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby. Přitom se přihlíží k tomu, zda dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav trvale ovlivňuje funkční schopnosti, k výsledku rehabilitace a k adaptaci na zdravotní postižení.
38. Podle § 2a této vyhlášky platí, že pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
39. Podle § 25 odst. 2 ZSS krajská pobočka Úřadu práce provádí pro účely posuzování stupně závislosti sociální šetření, při kterém se zjišťuje schopnost samostatného života osoby v přirozeném sociálním prostředí. Sociální šetření provádí sociální pracovník. Podle § 25 odst. 3 ZSS při posuzování stupně závislosti osoby vychází okresní správa sociálního zabezpečení ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře.
40. Posouzení stupně závislosti osoby pro účely rozhodování o příspěvku na péči v řízení v I. stupni i v řízení odvolacím musí vycházet z hodnocení všech podkladů uvedených v ust. § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách. Na výsledný lékařský posudek, který je stěžejním důkazem, je tak třeba klást požadavek úplnosti a přesvědčivosti (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2009, č. j. 4 Ads 57/2009, či ze dne 22. 10. 2009, č. j. 3 Ads 48/2009 nebo ze dne 3. 2. 2010, č. j. 3 Ads 77/2009 nebo ze dne 18. 3. 2010, č. j. 6 Ads 143/2009, všechny dostupné na www.nssoud.cz).
41. Žalobkyně učinila v dané věci sporným, zda zvládá či nikoliv základní životní potřebu mobility vymezenou pod písm. a), základní životní potřebu stravování vymezenou pod písm. d), základní životní potřebu oblékání a obouvání vymezenou pod písm. e), základní životní potřebu tělesnou hygienu vymezenou pod písm. f) a základní životní potřebu osobní aktivity vymezenou pod písm. i) přílohy č. 1 k vyhlášce č. 505/2006 Sb.

42. Podle uvedené vyhlášky se za schopnost zvládat základní životní potřebu mobilitu považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat 1. vstávání a usedání, 2. stoj, 3. zaujímat a měnit polohy, 4. pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v bytě a běžném terénu v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, 5. otevírat a zavírat dveře, 6. chůzi po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, 7. nastupovat a vystupovat z dopravních prostředků včetně bariérových, a používat je.
43. Podle uvedené vyhlášky se za schopnost zvládat základní životní potřebu stravování považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat 1. vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, 2. nalít nápoj, 3. rozdělit stravu na menší kousky a naservírovat ji, 4. najíst se a napít, 5. dodržovat stanovený dietní režim, 6. konzumovat stravu v obvyklém denním režimu, 7. přemístit nápoj a stravu na místo konzumace.
44. Podle uvedené vyhlášky se za schopnost zvládat základní životní potřebu oblékání a obouvání považuje stav, kdy osoba je schopna 1. vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, 2. rozeznat rub a líc oblečení a správně je vrstvit, 3. oblékat se a obouvat se, 4. svlékat se a zouvat se, 5. manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem.
45. Podle uvedené vyhlášky se za schopnost zvládat základní životní potřebu tělesná hygiena považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat 1. použít hygienické zařízení, 2. dodržovat tělesnou hygienu, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, 3. provádět celkovou hygienu, 4. česat se, provádět ústní hygienu, holit se.
46. Podle uvedené vyhlášky se za schopnost zvládat základní životní potřebu osobní aktivity považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat 1. navazovat kontakty a vztahy s jinými osobami, 2. plánovat a uspořádat osobní aktivity, 3. styku se společenským prostředím, 4. stanovit si a dodržet denní program, 5. vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí, například vzdělávání, zaměstnání, volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti.
47. Krajský soud v daném případě hodnotil, zda je posudek posudkové komise MPSV ze dne 28. 8. 2017 přesvědčivý a úplný tak, aby nebylo pochyb o jeho objektivnosti a správnosti.
48. Žalovaný učinil závěr, že PK MPSV dostatečně zhodnotila podklady a vydala přesvědčivý a objektivní posudkový závěr. Krajský soud však uvedený názor nesdílí, naopak má za to, že posudek PK MPSV se dostatečně a přesvědčivě nevypořádal se všemi uvedenými skutečnostmi, především pak s těmi, které namítala žalobkyně (k uvedenému srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2016, č. j. 3 Ads 262/2015-34, dostupný na www.nssoud.cz).
49. Krajský soud ve světle uplatněných žalobních námitek dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí není v souladu s ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, tedy že nebyl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.
50. Krajský soud dává žalobkyni za pravdu v tom, že žalovaný v napadeném rozhodnutí vůbec nereagoval na její odvolací námitky uplatněné v rámci doplnění odvolání ze dne 14. 7. 2017, v nichž zcela jasně a konkrétně sporovala nezvládání dalších šesti základních životních potřeb (celkem 7). Ve svém vyjádření k žalobě pak žalovaný nereagoval ani na žalobní námitky, jež s nimi byly v podstatě shodné. Žalovaný zcela převzal podstatnou část obsahu posudku PK PMSV do textu rozhodnutí, nedoplnil je vlastní úvahou či hodnocením ve vztahu k žalobkyní uplatněným odvolacím námitkám. Posudková

komise MPSV nevysvětlila zvládání či nezvládání v doplnění odvolání sporovaných základních životních potřeb, ač je zřejmé, že uvedené podání žalobkyně měla k dispozici, jak vyplývá ze strany 6 jejího posudku („Dne 20. 10. 2017 byl na PK MPSV doručen písemný dopis odvolatelky, ve kterém se vyjádřila k nepřiznání příspěvku na péči a k nezvládaným základním životním potřebám“). Posudková komise se omezila jen na souhrnné posouzení dalších životních potřeb, což je nepřijatelné a činí posudkový závěr nepřezkoumatelným.

51. Soud v projednávaném případě dospěl k závěru, že posudek PK MPSV ze dne 28. 8. 2017 není úplný a přesvědčivý, nezohledňuje všechny podstatné okolnosti projednávané věci, a jak je již výše uvedeno, posudková komise se nevyjádřila ke zvládání/nezvládání žalobkyní sporovaných životních potřeb ve smyslu Přílohy č. 1 k vyhl. č. 505/2006 Sb., v platném znění. Její závěr je nepřezkoumatelný, a pokud jej žalovaný vzal za základ svého rozhodnutí, je rovněž rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů rozhodnutí ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
52. V projednávaném případě lze rovněž přiměřeně odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2014, č. j. 3 Ads 50/2013 – 32, v němž k ustanovení § 2a vyhlášky č. 505/2006 Sb. uvedl, že „Pro hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby za účelem zjištění stupně závislosti osoby je v rámci aplikace posudkových kritérií stanovených v § 1 až § 2c vyhlášky č. 505/2006 Sb. rozhodné nesplnění byť jen jedné z aktivit, které jsou pro schopnost zvládat určitou základní životní potřebu vymezeny v příloze k této vyhlášce, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Pokud z podkladů lékařského posudku vyplývá, že posuzovaný některou z aktivit nutných pro celkové zvládnutí určité životní potřeby sám a bez pomoci jiné osoby nezvládá, a orgány lékařské posudkové služby přesto takovou základní životní potřebu považují za zvládanou, je jejich povinností tento závěr dostatečně a přesvědčivě odůvodnit.“ Bylo na PK MPSV, aby své závěry přesvědčivě odůvodnila, což se dle názoru soudu nestalo.
53. Krajský soud v této souvislosti poukazuje i na skutečnost, že učiněný posudkový závěr PK MPSV byl kromě povinného sociálního šetření učiněn toliko na základě podkladové zdravotní dokumentace, jednání proběhlo bez účasti žalobkyně. V ustanovení § 25 odst. 3 ZSS je uvedeno, že při posuzování stupně závislosti osoby se mimo jiného vychází i z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14. 9. 2011, č. j. 4 Ads 82/2011-44, uvedl, že přímé osobní vyšetření posuzované osoby lékařem OSSZ a posudkovou komisí MPSV by v řízení o příspěvku na péči podle ZSS mělo být pravidlem, od kterého se lze odchýlit pouze, pokud je možno vypracovat jednoznačný, úplný a přesvědčivý posudek na základě písemných podkladů. V rozsudku ze dne 9. 3. 2017, č. j. 4 Ads 226/2016 - 58, Nejvyšší správní soud k uvedenému doplnil, že nedostatek osobního vyšetření by způsobil procesní pochybení tehdy, pokud existují další okolnosti, ze kterých se podává potřeba získání vlastního náhledu na zdravotní stav posuzované osoby ze strany posudkové komise. Krajský soud má za to, že vzhledem k podrobným odvolacím a žalobním námitkám by pro učinění posudkového závěru bylo vlastní vyšetření žalobkyně na místě. Posudková komise žalobkyni osobně neviděla a nemohla její tvrzení ověřit a tedy spolehlivě potvrdit či vyvrátit.
54. Vzhledem k výše uvedenému krajský soud dospěl k závěru, že v řízení před správním orgánem došlo k vadám, pro které krajskému soudu nezbylo, než zrušit napadené rozhodnutí žalovaného pro vady řízení podle § 76 odst. 1 písm. a), a b) s. ř. s. pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů rozhodnutí a dále proto, že skutkový stav,

který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, ještě vyžaduje doplnění a odstranění pochybností, které zakládá nedostatečné posudkové hodnocení posudkovou komisí MPSV ve vztahu k těm základním životním potřebám, které žalobkyně sporovala. Současně soud vrací věc žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.), v němž žalovaný bude vycházet z výsledků zjištěných krajským soudem. V dalším řízení bude třeba podstatným způsobem doplnit posudkové závěry, a to zejména tak, aby odpovídaly na námitky žalobkyně a bylo z nich zřejmé, z jakých důvodů žalobkyně ve světle kritérií daných zákonem o sociálních službách a prováděcí vyhláškou zvládá či nezvládá bez pomoci jiné fyzické osoby žalobou sporované základní životní potřeby. Protože vytýkané vady lze dle názoru krajského soudu odstranit i v odvolacím řízení, nepřistoupil současně ke zrušení rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

55. Právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

VI. Náklady řízení

56. Výrok o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., dle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšná žalobkyně požadovala přiznání nákladů řízení s odkazem na ust. § 151 odst. 3 o. s. ř. ve spojení s ust. § 64 s. ř. s. a vyhlášku č. 254/2015 Sb., za dva úkony po 300 Kč (podání žaloby a repliky) a dvakrát poštovné za uvedená podání.
57. Podle § 64 s. ř. s. nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se pro řízení ve správním soudnictví přiměřeně ustanovení první a třetí části občanského soudního řádu.
58. Podle § 151 odst. 3 občanského soudního řádu platí, že účastníku, který nebyl v řízení zastoupen zástupcem podle § 137 odst. 2 a který nedoložil výši hotových výdajů svých nebo svého jiného zástupce, přizná soud náhradu v paušální výši určené zvláštním právním předpisem. Paušální náhrada zahrnuje hotové výdaje účastníka a jeho zástupce; nezahrnuje však náhradu soudního poplatku.
59. Tímto zvláštním předpisem je vyhláška č. 254/2015 Sb., o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení v případech podle § 151 odst. 3 občanského soudního řádu a podle § 89a exekučního řádu.
60. Krajský soud žalobkyni přiznal paušální náhradu podle § 1 odst. 3 písm. a) a odst. 3 cit. vyhlášky za dva úkony po 300 Kč za písemné podání žaloby a repliky. Pokud jde o požadované hotové výdaje za poštovné, soud je nepřiznal, neboť obě podání byla doručena do podatelny zdejšího soudu osobně, navíc se jedná o výdaje, které jsou již zahrnuty v paušální náhradě. Náhrada nákladů řízení žalobkyně tak představuje částku 600 Kč, kterou je žalovaný povinen uhradit žalobkyni do deseti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 21. srpna 2018

JUDr. Ivona Šubrtová
samosoudkyně